

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 30 października 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił wysokość zadłużenia płatnika składek A. K. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji za okresy od 1 października 2019 r. do 30 listopada 2019 r. oraz od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku.

/decyzje – akta ZUS/.

Uznając w/w decyzje za krzywdzące płatniczka składek złożyła od nich odwołania wnosząc o uchylenie zaskarżonych decyzji, ewentualnie o ich zmianę i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podniosła m.in., że ZUS nie uwzględnił faktu jej zatrudnienia na umowę o pracę w spółce (...) Sp. z o.o., a ponadto tego, iż w spornych okresach nie istniał tytuł do objęcia jej obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym na zasadach zastrzeżonych na okoliczność prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, a tym samym nie istniał obowiązek uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy

/odwołania/.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, podtrzymując zajęte w sprawie stanowisko jak w kwestionowanej decyzji.

/odpowiedzi na odwołania/.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie sporne jest m.in. ustalenie podlegania wnioskodawczyni ubezpieczeniu zdrowotnemu w powyższym okresie z tytułu bycia współnikiem we wskazanych spółkach z o.o., a nie tylko kwestia wysokości składek ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu, czy ich rozliczania (por. postanowienia SN: z dnia 14 maja 2013 r. w sprawie II UZ 17/13, z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie II UZ 129/12 oraz z dnia 14 maja 2013 r. w sprawie II UZ 19/13; niepublikowane).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do rozpoznania i rozstrzygnięcia w ramach rozstrzygania w przedmiotowej sprawie o wniosku pełnomocnika odwołującej o ustalenie podlegania skarżącej ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Wskazać należy, że zgodnie z dyspozycją art.476 § 2 k.p.c. w związku z art. 2 kpc przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych dotyczących ubezpieczenia społecznego i kategorii spraw wymienionych w pkt 1-5 § 2 art. 476 k.p.c.

Przypomnieć także w tym miejscu wypada, że zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 c) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, do zakresu działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy między innymi: wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Nie należą natomiast do jego kompetencji sprawy dotyczące samego objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym.

W tym zakresie właściwym jest - zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej - dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu (por. wyrok S.A. w Katowicach z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie III AUa 1880/07, publik. Biul. SA Ka 2009/2/34-35).

W art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1373 z późn. zm., nazywanej dalej ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej) postanowiono bowiem, że indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego rozpatruje dyrektor oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.

Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym.

Natomiast według ust. 2 art. 109 w/w ustawy, do spraw, o których mowa w ust. 1 art. 109, nie należą sprawy z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z ust. 5-6, odwołanie od decyzji wydanej w sprawach, o których mowa w ust. 1, wnosi się do Prezesa Funduszu w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania, zaś w zakresie nieregulowanym ww. ustawą, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Należy zauważyć, że przepis art. 109 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, według którego organy Narodowego Funduszu Zdrowia - dyrektorzy oddziałów wojewódzkich Funduszu i Prezes Funduszu - wydają indywidualne decyzje w sprawach ubezpieczenia zdrowotnego, są przepisami ustrojowymi i kompetencyjnymi, upoważniającymi te organy do rozpatrywania indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach (por. wyrok NSA z dnia 29 maja 2007 r. w sprawie II GSK 40/07, publik. LEX nr 377383).

Właściwym do rozpoznania kwestii ustalenia czy wnioskodawczyni podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu i do wydania decyzji w tym przedmiocie pozostaje zatem w świetle przytoczonych wyżej regulacji wyłącznie Dyrektor (...) Oddziału (...).

Na obecnym etapie postępowania, wobec braku decyzji Dyrektora NFZ w zakresie roszczeń wnioskodawczyni związanych z podleganiem ubezpieczeniu zdrowotnemu w spornych okresach, zachodzi zatem niedopuszczalność drogi sądowej, a właściwym do rozpoznania tego roszczenia pozostaje jedynie Dyrektor (...) Oddziału (...).

Z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej Sąd, na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 464 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

Powyższe skutkuje zastosowaniem w sprawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c., zgodnie z którym Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej.

Sąd Najwyższy wskazał nadto, że przesłankę zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1, 3 i 4 kpc stanowi nie względ na zasadę ekonomii procesowej czy też podobieństwo okoliczności faktycznych oraz podstawy prawnej dwóch spraw, ale zależność rozstrzygnięcia sprawy zawisłej od wyniku innego sporu, przez co rozumieć należy sytuację, gdy wynik innego sporu stanowi praeiudicium dla danego sporu (por. orz. SN z 9.7.1962 r., I C 82/62, OSP 1963, Nr 11, poz. 279 z glosą E. Wengerka; W. Siedlecki, Przegląd orzecznictwa, PiP 1964, Nr 8-9, s. 318; E. Wengerek, Przegląd orzecznictwa, NP 1964, Nr 9, s. 858). Wobec tego zawieszenie postępowania na tej podstawie może nastąpić, gdy nie jest możliwym rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu cywilnym bez wcześniejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnych. Zależność prejudycjalna postępowania cywilnego od wyniku innego postępowania (cywilnego, a także administracyjnego, karnego lub dyscyplinarnego) występuje wtedy, gdy kwestia będąca lub mająca być przedmiotem innego postępowania (prejudycjalnego) stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym (chodzi tu o fakty lub dowody faktów). Charakter relacji zachodzącej pomiędzy zagadnieniem prejudycjalnym oraz przedmiotem postępowania cywilnego jest taki, że bez uprzedniego rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnej niemożliwe jest rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu. (Postanowienie

Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu - I Wydział Cywilny z dnia 24 lutego 2014 r.

I ACz 272/14 Legalis Numer 993425)

Z taką sytuacją mamy do czynienia w rozpatrywanej sprawie.

Decyzja Dyrektora (...) Oddziału (...) dotycząca rozstrzygnięcia w przedmiocie ustalenia podlegania wnioskodawczyni ubezpieczeniu zdrowotnemu w spornym okresie, będzie bowiem musiała zostać uwzględniona przez Sąd Pracy i Ubezpieczeni (...) przy rozstrzyganiu niniejszej sprawy w zakresie, w jakim odwołanie dotyczy spornych składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Wynikający z decyzji Dyrektora (...) Oddziału (...) stan prawny będzie miał bowiem pierwotne znaczenie dla kwestii wtórnej samego naliczania i rozliczania składek na ubezpieczenie zdrowotne (por. wyrok Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2008 r., I UK 173/07, OSNP 2009/5-6/78), która jest badana w niniejszym postępowaniu.

Zdaniem Sądu uzasadnia to zawieszenie postępowania do czasu wydania ostatecznej decyzji przez Dyrektora (...) Oddziału (...) we wskazanym zakresie.

Wskazać należy, że powszechną zasadą jest uwzględniania przez sądy skutków prawnych orzeczeń organów administracyjnych. Ma to swoje źródło w prawnym rozgraniczeniu drogi sądowej i drogi administracyjnej, czego wyrazem są art. 2 § 3 i art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 16 i art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., a także określona w Konstytucji RP idea podziału władz (art. 10). Znajduje tu bowiem zastosowanie zasada domniemania prawidłowości aktów administracyjnych, zgodnie z którą wywołują one skutki prawne i wiążą inne organy państwowe, w tym sądy.

Z tych wszystkich względów Sąd na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie, o czym orzeczono, jak w punkcie 2 sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni.